

รายงานการวิจัย

การศึกษาติดตามสมรรถนะทางการพยาบาลของบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ ที่จบการศึกษาจากคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา ปีการศึกษา 2551 ตามการประเมินของผู้ใช้บัณฑิต

ศุชาดา ธนะพงศ์พร¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสมรรถนะทางการพยาบาลของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยนครราชสีมา ปีการศึกษา 2551 ตามการประเมินผู้ใช้บัณฑิตหรือผู้ร่วมงาน กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ใช้บัณฑิตหรือผู้ร่วมงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ปีการศึกษา 2551 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามผู้ใช้บัณฑิตหรือผู้ร่วมงานของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะทางการพยาบาล ค่าความเชื่อมั่นที่ 0.86 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยสรุปว่า สมรรถนะทางการพยาบาลโดยรวมตามการประเมินของผู้ใช้บัณฑิตอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = 0.84) ด้านที่ได้คะแนนเฉลี่ยมากที่สุดคือ สมรรถนะด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ อยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 0.84) รองลงมาคือสมรรถนะทางการพยาบาลด้านความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ

ดี ($\bar{X} = 3.54$, S.D. = 0.80) และด้านที่ได้คะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านความสามารถเชิงวิชาชีพอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.23$, S.D.=0.74)

คำสำคัญ สมรรถนะทางการพยาบาลบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ ผู้ใช้บัณฑิต

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษามีความสำคัญเพื่อให้บัณฑิตที่จบการศึกษามีคุณภาพและมาตรฐานตามแนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของประเทศไทยโดยกำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตต้องคำนึงถึง พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 21 พ.ศ. 2545 ปรัชญาการศึกษา ความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต และการเปลี่ยนแปลงของสังคม นอกจากนั้นยังต้องคำนึงถึงระดับความรู้ความสามารถและทักษะในการปฏิบัติ การจัดการศึกษา สาขาการพยาบาล ซึ่งมีความเป็นวิชาชีพเฉพาะ เพื่อผลิตบัณฑิตสาขาการพยาบาลที่มีคุณภาพสามารถให้บริการด้านสุขภาพได้สอดคล้อง

¹ อาจารย์ประจำคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

กับระบบบริการสาธารณสุข ทั้งยังเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบโดยตรงของสถาบันการศึกษาพยาบาล ซึ่งต้องพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ สามารถผลิตบัณฑิตทางการพยาบาลที่มีคุณลักษณะ ทักษะสมรรถนะที่พึงประสงค์ในการปฏิบัติการพยาบาล อันจะนำไปสู่ความสำเร็จในการพัฒนาด้านสุขภาพของประชาชนในประเทศไทยโดยรวมได้อย่างมีคุณภาพ

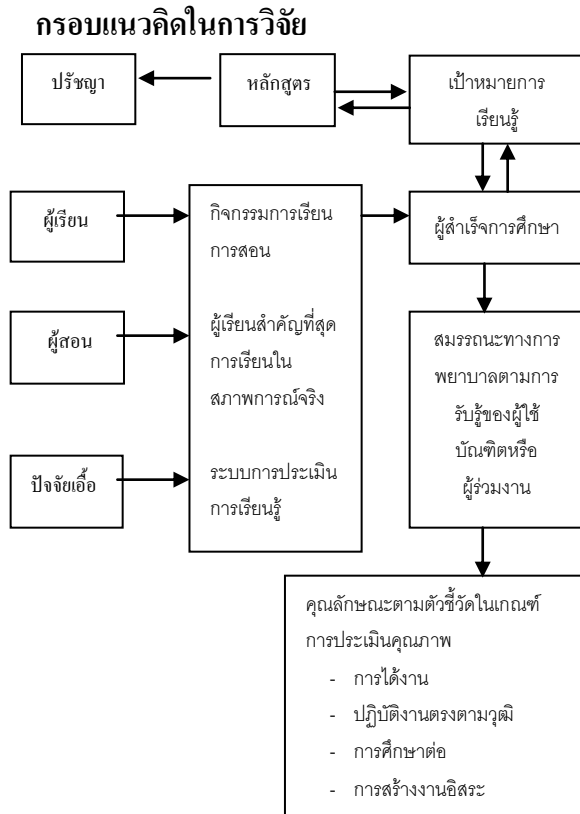
สมรรถนะเป็นคุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับวิชาชีพพยาบาลที่พึงมีเพื่อเป็นการแสดงออกถึงการใช้ความรู้และทักษะการให้บริการ สมรรถนะของวิชาชีพพยาบาลขึ้นอยู่กับปัจจัย 2 ประการคือ ปัจจัยด้านวิชาชีพ และปัจจัยด้านสังคม (กรรณา แดงสุวรรณ, 2539) การประเมินสมรรถนะของบัณฑิต เป็นการประเมินผลผลิตวิธีหนึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรม การประเมินผลลัพธ์ของหลักสูตรเพื่อตอบสนองความต้องการของสังคม และผู้ใช้บัณฑิต เพื่อประเมินว่าบัณฑิตที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานต่าง ๆ มีมาตรฐานผลการเรียนรู้ในด้านคุณธรรม จริยธรรม ความรู้ ความสามารถ ทักษะทางปัญญา ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การวิเคราะห์และทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพหรือสมรรถนะตามที่มุ่งหวังไว้มากน้อยเพียงใด

คณะพยาบาลศาสตร์วิทยาลัยนครราชสีมา เปิดรับนักศึกษาพยาบาล ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 จนถึงปัจจุบัน โดยมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาคุณภาพด้านการศึกษา โดยมีเป้าหมายสำคัญคือบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากคณะพยาบาลศาสตร์วิทยาลัย

นครราชสีมาเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ เป็นผู้นำทางวิชาการดำรงตนอย่างมีคุณธรรมสามารถให้การบริการพยาบาลได้อย่างมีคุณภาพ ภายใต้การยอมรับสิทธิ และความเอื้ออาทรต่อผู้รับบริการ คณะพยาบาลศาสตร์วิทยาลัยนครราชสีมาตระหนักถึงการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตจึงได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสมรรถนะของบัณฑิตตามการประเมินของผู้ใช้บัณฑิต เพื่อที่จะนำผลวิจัยมาใช้พัฒนาหลักสูตรอันเป็นไปตามแนวทางการประกันคุณภาพทางการศึกษาและเพื่อให้ได้บัณฑิตพยาบาลที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับเป้าหมายหลักสูตรและความต้องการของสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการได้งานทำ ความพึงพอใจของผู้สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2551
2. เพื่อศึกษาสมรรถนะทางการพยาบาลของผู้สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2551 ตามการรับรู้ของผู้ใช้บัณฑิตหรือผู้ร่วมงาน
3. เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะทางการพยาบาลของผู้สำเร็จการศึกษา ในปีการศึกษา 2551 ที่ประเมินโดยผู้ใช้บัณฑิตหรือผู้ร่วมงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้ร่วมงานของผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2551 จำนวน 37 คน โดยที่ผู้สำเร็จการศึกษปฏิบัติงานในบทบาทของพยาบาลประจำการในฐานะพยาบาลวิชาชีพมาแล้วอย่างน้อย 6 เดือน และผู้ร่วมงานของผู้สำเร็จการศึกษา ซึ่งมีประสบการณ์ทำงานร่วมกับผู้สำเร็จการศึกษาแล้วเป็นเวลาอย่างน้อย 3 เดือน จำนวน 37 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม ผู้สำเร็จการศึกษา เกี่ยวกับความคิดเห็นต่อสมรรถนะทางการพยาบาล จำนวน 55 ข้อ จำแนกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านความสามารถเชิงวิชาชีพ
2. ด้านความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน 19 ข้อ ได้แก่ ข้อ 13- 31
3. ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ จำนวน 24 ข้อ ได้แก่ ข้อ 32 – 55

แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพยาบาลจำนวน 3 ท่าน และตรวจสอบหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยทดสอบด้วยสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach’salphacoefficient) ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.86

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสมรรถนะทางการพยาบาลของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2551 ตามการประเมินของผู้ใช้บัณฑิตหรือผู้ร่วมงาน จำนวน 63 คน กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้ใช้บัณฑิตหรือผู้ร่วมงานของผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 63 คน ตอบแบบสอบถามกลับ จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 58.73 ผลการวิจัยดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานที่ปฏิบัติงาน แยกผู้ป่วยตำแหน่งในการปฏิบัติงานของผู้ประเมินบัณฑิตหรือผู้ร่วมงาน เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ความสัมพันธ์กับผู้สำเร็จการศึกษา ความพึงพอใจต่อบัณฑิตที่

ปฏิบัติงานอยู่ ผู้ประเมินผู้ใช้บัณฑิตหรือผู้ร่วมงานของผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ปีการศึกษา 2551 ตอบแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 37 คน ในจำนวนนี้พบว่า สถานที่ผู้ประเมินปฏิบัติงานอยู่ในโรงพยาบาลเอกชนเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 86.4 รองลงมาได้แก่ โรงพยาบาลทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 8.1 แผนกผู้ป่วยที่ผู้สำเร็จปฏิบัติงานอยู่มากที่สุดคือ แผนกผู้ป่วยใน คิดเป็นร้อยละ 59.5 รองลงมาคือ แผนกผู้ป่วยเด็ก และแผนกผู้ป่วยอาการหนัก คิดเป็นร้อยละ 8.1 ตำแหน่งในการปฏิบัติงานของผู้ใช้บัณฑิต ส่วนใหญ่เป็นหัวหน้าแผนกผู้ป่วยเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 51.4 รองลงมาเป็นพยาบาลวิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 24.3 และหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล คิดเป็นร้อยละ 16.4 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 91.9 อายุส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 36-45 ปี คิดเป็นร้อยละ 48.6 รองลงมา อายุ 23-35 ปี คิดเป็นร้อยละ 43.2 สถานภาพสมรส เป็นโสด คิดเป็นร้อยละ 54.1 รองลงมาสถานภาพสมรสคู่ คิดเป็นร้อยละ 43.2 ระดับการศึกษาของผู้ประเมินบัณฑิต ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 86.5 รองลงมาจบการศึกษาระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 13.5 ผู้ประเมินผู้ใช้บัณฑิตมีความสัมพันธ์กับผู้สำเร็จการศึกษาในฐานะผู้บังคับบัญชา มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 83.8 รองลงมาคือผู้ร่วมงาน คิดเป็นร้อยละ 16.2 ความพึงพอใจต่อบัณฑิตที่ปฏิบัติงานอยู่ในระดับพอใจปานกลางมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 62.2 รองลงมาคือ พอใจมาก คิดเป็นร้อยละ 29.9 และพอใจน้อย คิดเป็นร้อยละ 8.1

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สมรรถนะทางการพยาบาลของผู้สำเร็จการศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2551 ตามการประเมินของผู้ใช้บัณฑิตหรือผู้ร่วมงาน

ด้านความสามารถเชิงวิชาชีพ ตามการประเมินผู้ใช้บัณฑิต หรือผู้ร่วมงานของผู้สำเร็จการศึกษา มีการรับรู้สมรรถนะทางการพยาบาลด้านความสามารถเชิงวิชาชีพในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.23$, S.D. = 0.74) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ผู้ประเมินบัณฑิตหรือผู้ร่วมงานของผู้สำเร็จการศึกษามีการรับรู้ว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีสมรรถนะทางการพยาบาลอยู่ในระดับคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับแรกคือ การปฏิบัติการพยาบาลโดยคำนึงถึงความต้องการความเชื่อหลักศาสนา ความพึงพอใจศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และสิทธิผู้ป่วยของผู้รับบริการ ระดับสมรรถนะอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.57$, S.D. = 0.77) อันดับสองคือ สามารถสังเกตและประเมินภาวะสุขภาพของผู้รับบริการได้อย่างถูกต้อง ระดับสมรรถนะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$, S.D. = 0.68) อันดับสาม คือ ใช้ทฤษฎีการพยาบาลและศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติการพยาบาล ระดับสมรรถนะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.30$, S.D. = 0.85)

ข้อที่ผู้ประเมินบัณฑิตหรือผู้ร่วมงานของผู้สำเร็จการศึกษามีการรับรู้ว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีสมรรถนะทางการพยาบาลอยู่ในระดับคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด 3 อันดับสุดท้ายคือ นำผลการวิจัยมาใช้ในการปฏิบัติงานและพัฒนางาน ระดับ ($\bar{X} = 2.95$, S.D. = 0.74) อันดับสองและสามคือ รักษามาตรฐานการ

พยาบาลที่ครอบคลุมทั้งด้านการดูแลรักษา ส่งเสริม ป้องกัน และฟื้นฟู ระดับสมรรถนะ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.14$, S.D. = 0.71) และศึกษาค้นคว้าและใช้ข้อมูลในการ แก้ปัญหาสุขภาพของผู้รับบริการ ระดับสมรรถนะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.14$, S.D. = 0.71)

ด้านความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน ตามการประเมินผู้ใช้บัณฑิต หรือผู้ร่วมงานของผู้สำเร็จการศึกษา มีการรับรู้สมรรถนะทางการพยาบาลด้านความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานในภาพรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.54$, S.D. = 0.80) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ผู้ประเมินผู้ใช้บัณฑิต หรือผู้ร่วมงานของผู้สำเร็จการศึกษามีการรับรู้ ผู้สำเร็จการศึกษามีสมรรถนะทางการพยาบาลอยู่ในระดับคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ความสามารถในการอ่าน เขียน ภาษาไทย ระดับสมรรถนะอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.0$, S.D. = 0.71) อันดับสองคือ ความสามารถในการปรับตัวและสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ระดับสมรรถนะอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.76) อันดับสามคือ ความสามารถในการสื่อสารภาษาไทย (พูด, ฟัง) ระดับสมรรถนะอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = 0.71)

ข้อที่ผู้ประเมินผู้ใช้บัณฑิต หรือผู้ร่วมงานของผู้สำเร็จการศึกษามีการรับรู้ ผู้สำเร็จการศึกษามีสมรรถนะทางการพยาบาลอยู่ในระดับคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด 3 อันดับสุดท้าย คือ ความสามารถในการสื่อสาร ภาษาอังกฤษ (พูด, ฟัง) ระดับ

สมรรถนะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.0$, S.D. = 0.67) อันดับสองคือ ความสามารถในการอ่านเขียนภาษาอังกฤษ ระดับสมรรถนะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.03$, S.D. = 0.65) อันดับสามคือ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดแก้ปัญหา ระดับสมรรถนะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.08$, S.D. = 0.83)

ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ ผู้ประเมินบัณฑิตหรือผู้ร่วมงานของผู้สำเร็จการศึกษามีการรับรู้สมรรถนะทางการพยาบาลด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ ในภาพรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 0.84) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาที่สมรรถนะทางการพยาบาลอยู่ในระดับคะแนนมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ การแต่งกายเหมาะสม ระดับสมรรถนะอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.76) อันดับสองคือ สามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ดี ระดับสมรรถนะอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.66) อันดับสามคือ การรักษาระเบียบวินัย ระดับสมรรถนะอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.83) ข้อที่ผู้ประเมินบัณฑิตหรือผู้ร่วมงานของผู้สำเร็จการศึกษามีการรับรู้ ผู้สำเร็จการศึกษามีสมรรถนะทางการพยาบาลอยู่ในระดับคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด 3 ลำดับสุดท้ายคือ อันดับแรกคือปฏิบัติงานด้วยความรอบคอบ ระมัดระวังไม่ให้เกิดข้อผิดพลาด หรือเกิดขึ้นน้อยที่สุด ระดับสมรรถนะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.32$, S.D. = 0.84) อันดับสองคือ มีความเชื่อมั่นในตนเองด้านวิชาการ ระดับสมรรถนะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.35$, S.D. = 0.79)

อันดับสามคือ สนใจหาความรู้และติดตาม การเปลี่ยนแปลงทางด้านสุขภาพอยู่เสมอ ระดับสมรรถนะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.43$, S.D. = 0.80)

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบ คะแนนเฉลี่ยสมรรถนะทางการพยาบาลของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรการพยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2551 ในแต่ละด้านตามการรับรู้ของผู้ใช้บัณฑิตหรือผู้ร่วมงาน

จากการประเมินของผู้ใช้บัณฑิตหรือผู้ร่วมงาน พบว่า การรับรู้ต่อสมรรถนะทางการพยาบาลของผู้สำเร็จการศึกษา 3 ด้านคือ ด้านความสามารถเชิงวิชาชีพ ด้านความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ สมรรถนะด้านที่ได้คะแนนเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ สมรรถนะด้านที่ได้คะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านความสามารถเชิงวิชาชีพ ระดับสมรรถนะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.23$, S.D. = 0.74) เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยเป็นภาพรวมทั้ง 3 ด้าน พบว่า การรับรู้สมรรถนะทางการพยาบาลของผู้ใช้บัณฑิตหรือผู้ร่วมงานอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = 0.84)

ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะให้คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา ตามการประเมินของผู้ใช้บัณฑิตหรือผู้ร่วมงาน ต่อผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ปีการศึกษา 2551

เรียงลำดับความสำคัญดังนี้คือ การมีสิทธิในการสอบใบประกอบโรคศิลป์ของสหภาพบาล จัดกิจกรรมให้มีความเชื่อมั่นในตนเอง การมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ และความขยัน อดทน การวางตัวให้เหมาะสม การฝึกอบรมให้มีสัมมาคารวะ การฝึกการยอมรับ การพัฒนา การใช้ภาษากลาง ตามลำดับความถี่ของความถี่ของการให้คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมาพัฒนาบัณฑิตตามการประเมินของผู้ใช้บัณฑิตหรือผู้ร่วมงานต่อผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ปีการศึกษา 2551 มีดังนี้

ความรู้เชิงวิชาการ วิชาชีพ การรักวิชาชีพ ความเป็นผู้นำ ทักษะการตัดสินใจ การเตรียมตัวเป็นพยาบาลที่ดี การปรับตัวเข้ากับผู้อื่น มารยาท การเคารพผู้บังคับบัญชา การปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพ และการพูดภาษาอังกฤษ

การอภิปรายผล

ด้านความสามารถเชิงวิชาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน และด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่ได้คะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การนำผลการวิจัยมาใช้ในการปฏิบัติงานและพัฒนา งาน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของนันทนา น้าฝน และถนอมศรี อินทนนท์ (2537) ทิพย์ภา เชมฐะชาวลิต และคณะ (2544) และชุติมา ชลประทีน และคณะ (2545) ซึ่งผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลางพอใช้ ทั้งนี้

เนื่องจากหลักสูตรจัดให้มีการเรียนการสอน วิชาวิจัยตลอดหลักสูตรเพียง 3 หน่วยกิต ทำให้บัณฑิตมีประสบการณ์เกี่ยวกับการวิจัยค่อนข้างน้อย ประกอบกับนักศึกษาพยาบาลมีความรู้สึกว่าการวิจัยเป็นเรื่องยุ่งยาก มีความเครียดจากการเรียนวิจัย และนักศึกษามีความสามารถในการศึกษาด้วยตนเองค่อนข้างต่ำ (ศิริพร, 2536 อ้างใน นันทนา น้ำฝน และถนอมศรี อินทนนท์ (2537 : 22) นอกจากนี้ เมื่อสำเร็จการศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่ไม่ได้พัฒนาทักษะด้านนี้เพิ่มเติม เนื่องจากผู้สำเร็จการศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในตำแหน่งพยาบาลประจำการ ซึ่งมีหน้าที่ความรับผิดชอบในการให้การพยาบาลผู้ป่วยทั้งในด้านร่างกายและจิตใจเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นงานที่หนัก ทำให้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการวิจัยน้อยมาก ประกอบกับการที่ฝ่ายการพยาบาลของโรงพยาบาลทุกแห่งจะมีกลุ่มงานวิชาการ ซึ่งประกอบด้วยพยาบาลที่มีประสบการณ์มากพอ และผู้ทรงคุณวุฒิเป็นกลุ่มที่รับผิดชอบในการทำวิจัย เพื่อการปรับปรุงและพัฒนางานวิชาชีพ (อุบลวรรณ เจริญศรีพงษ์, 2527 : 194) จึงทำให้บัณฑิตได้แสดงบทบาทด้านนี้น้อย และเนื่องจากบัณฑิตมีภาระงานมาก ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอ่าน รายงานการวิจัย และขาดความสนับสนุนจากหน่วยงานในการนำผลการวิจัยไปใช้

สมรรถนะพื้นฐานที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน ผู้ใช้บัณฑิตประเมินสมรรถนะด้านนี้อยู่ในระดับดี ทั้งนี้เมื่อพิจารณาด้านที่ได้คะแนนเฉลี่ยมากที่สุดคือ ความสามารถในการอ่านเขียนภาษาไทย ความสามารถในการ

ปรับตัว และทำงานร่วมกับผู้อื่น นับว่าเป็นสิ่งที่ดีเนื่องจากพยาบาลต้องปฏิบัติอยู่ในฐานะสมาชิกทีมสุขภาพและทีมการพยาบาล ดังนั้นหลักสูตรจึงมุ่งฝึกให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การทำงานร่วมกับผู้อื่น รวมทั้งการมีปฏิสัมพันธ์กับทีมการพยาบาล ทีมสหสาขาวิชาชีพ รวมถึงผู้ป่วย อีกทั้งนักศึกษาส่วนใหญ่จะมีภูมิลำเนาอยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และปฏิบัติในโรงพยาบาลที่อยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งทำให้ความเข้าใจขนบธรรมเนียมประเพณีที่คล้ายคลึงกัน เข้าอกเข้าใจกัน และทำงานร่วมกันได้ดี นอกจากนี้บัณฑิตได้รับการเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับเทคนิคการติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ตั้งแต่ยังเป็นนักศึกษา อีกทั้งยังได้รับการฝึกฝนการสื่อสารกับผู้รับบริการในการซักประวัติ การให้สุขศึกษา ซึ่งเป็นบทบาทอิสระของพยาบาล

ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ สมรรถนะด้านนี้อยู่ในระดับดี โดยได้คะแนนเฉลี่ย 3 ด้านมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษา ที่มุ่งเน้นส่งเสริม กล่อมเกลாதองศา และ การเรียนการสอน เพื่อก่อให้เกิดคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของคณะพยาบาลศาสตร์ที่ผลิตบัณฑิตให้มีคุณธรรม จริยธรรม โดยผู้สำเร็จการศึกษาจะได้รับการสั่งสมปลูกฝังด้านคุณธรรม จริยธรรมจากการเรียนการสอน ทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ กิจกรรมพัฒนานักศึกษา กิจกรรมทางศาสนา ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมต่าง ๆ รวมทั้งการใช้ชีวิตอยู่ภายในหอพักนักศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กรุณา แดงสุวรรณ. (2539). การสร้างแบบวัดคุณลักษณะของพยาบาลวิชาชีพ. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- งามนิศย์ รัตนานุกูล และนิรามัย อูสาหะ. (2550). การศึกษาติดตามสมรรถนะทางการพยาบาลของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง) พ.ศ. 2537 และหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ เทียบเท่าปริญญาตรี (ต่อเนื่อง 2 ปี) ฉบับปรับปรุง 2542 ปีการศึกษา 2547 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพฯ. กรุงเทพฯ : รายงานวิจัยวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพฯ. (อัดสำเนา).
- ทิพย์ภา เชษฐชูชาวลิต,ดาวลอย กาญจนมณีเสถียร และศรีสุดา วนาลีสิน. (2544). การติดตามผลบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ปรับปรุง พ.ศ. 2537). มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปีการศึกษา 2540. วารสารสภา การพยาบาล16(1):56-68
- _____. (2544). ติดตามผลบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปีการศึกษา 2540. สงขลา : รายงานการวิจัยคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- นันทนา น้ำฝนและถนอมศรี อินทนนท์. (2537). การติดตามผลบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2531 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปีการศึกษา 2540.วารสารพยาบาลสงขลานครินทร์.14(2):14-27
- อุบลวรรณ เจียมศรีพงษ์.(2535).การศึกษาติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ เน้นชุมชน วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีพุทธชินราช พิษณุโลก ปีการศึกษา 2531 -2533. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต(การบริหารการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยนเรศวร.
- Benner,P(1984).**From Novice to Expert**.California:Addison Wesley Publishing.